

Rektorsfortbildning

De senaste åren har folkhögskolan vuxit i omfattning. Nya utbildningsplatser har tilldelats den ordinarie verksamheten samtidigt som uppdragsutbildningar som SMF, Etableringskurser, Bristyrkesutbildningar och SFI utgjort en väsentlig del av många folkhögskolors verksamhet. Denna växt och utveckling har resulterat i en utvecklad filialverksamhet och även nya tjänster som biträdande rektorer och filialchefer.

I en tid av snabb förändring och utveckling blir det viktigt att kunna orientera sig och formulera vad som är folkhögskolans unika kärnvärden och specifika folkbildningsprofil inom det svenska utbildningslandskapet. Hur bygger vi fortsatt en folkhögskola förankrad i folkbildningens idéhistoria som också hanterar samtidens och morgondagens bildnings- och utbildningsbehov.

RIO och OFI har tagit initiativ till en folkbildningsideologiskt orienterad fortbildningskurs för rektorer och biträdande rektorer tillsammans med Linköpings universitet. Kursen - *Folkbildningsideologi och samtida utmaningar* - omfattar 7,5 hp och genomförs under fyra kurstillfällen med start 10-11 oktober och avslutas i mars 2020.

Kursledare:

Henrik Nordvall, föreståndare för Mimer – Nationellt program för folkbildningsforskning
Eva-Marie Harlin, universitetslektor och tidigare programansvarig folkhögskolläraryrket

Medverkande föreläsare:

Bernt Gustavsson, bildningsforskare o professor i pedagogik
Berit Larsson, fil dr i genusvetenskap o folkhögskollärare
Ola Segnestam, forskare vid Ersta Sköndal högskola
Andreas Fejes, professor i vuxenpedagogik, Linköpings universitet
Magnus Dahlstedt, professor socialt arbete, Linköpings universitet
Sofia Nyström, universitetslektor, Linköpings universitet

Kursavgiften är 18 900:-- (inklusive moms) och debiteras av FSO innan kursstart.

Sista anmälningsdag är 30 augusti

Anmälan via denna länk [Anmälningslänk](#)

Läs mer om kursens innehåll och upplägg i bifogad kurspresentation.

Frågor om kursen ställs till:

Eva-Marie Harlin, eva-marie.harlin@liu.se

Heli Nordberg Lindell, heli.lindell@sverigesfolkhogskolor.se

Välkommen med din anmälan!

Gerhard Holmgren
Generalsekreterare
RIO

Thomas Nilsson
Ordförande
OFI

Folkbildningsideologi och samtida utmaningar – en kurs för skolledare i folkhögskolan 7,5 hp

Kursen ges av avdelningen Pedagogik och vuxnas lärande vid Linköpings universitet som utgör landets största forskningsmiljö inom området folkbildning, folkhögskola och vuxnas lärande. Forskare från avdelningen medverkar på kursen tillsammans med inbjudna gästföreläsare.

Kursen omfattar tre fysiska möten, ett virtuellt möte och däremellan flexibla lärformer enskilt och i grupp.

10-11 oktober 2019
9 december 2019
31 januari 2020
16-17 mars 2020

Linköping/Valla folkhögskola
Stockholm/Sveriges folkhögskolor
Nätträff
Linköping/Valla folkhögskola

Kursmål

Efter avslutad kurs förväntas deltagarna kunna;

- beskriva och tolka folkhögskolans framväxt, organisation, uppdrag, mål och position i förhållande till det omgivande utbildningslandskapet
- beskriva och problematisera folkbildningens idéer och grundläggande värden i relation till folkhögskolans verksamheter.
- identifiera folkhögskolans aktuella utmaningar med utgångspunkt i skolledarrollen och i förhållande till aktuell folkbildningsforskning
- identifiera på vilka sätt folkhögskolan som en bildningsinstitution kan bidra till lärande och samhällsliga förändringsprocesser

Huvudsakligt innehåll

Kursen ger en fördjupad kunskap kring folkhögskolornas framväxt, organisation, uppdrag och mål med fokus på dess ledning. I kursen diskuteras den politiska dimensionen av rektorsrollen idag och utbildningsformens behov av att sätta sin egen dagordning.

Folkhögskolans plats i det större utbildningslandskapet utgör också del av kursinnehållet. Utifrån aktuell forskning problematiseras folkhögskolans ideologi, utbildningsrationalitet och legitimitet. I kursen diskuteras huruvida folkbildningens idéer och värden pekar ut någon särskild riktning vad gäller synen på verksamhetens organisation, dess innehåll och form, personal och deltagare samt dess relation till samhällsliga förändringsprocesser.

Undervisnings- och arbetsformer

I kursen förekommer föreläsningar, litteraturstudier, seminarier, grupparbeten och digital kommunikation.

Examinationsformer

OBL muntlig examination 2,5hp

SRE skriftlig redovisning 5hp

Kursinnehåll och gemensamma kurstillfällen:

Den inledande kursträffen är förlagd till Linköpings universitet och Valla folkhögskola den **10 - 11 oktober 2019**. Temat för dessa dagar är *Folkhögskolan och folkbildningens traditioner*. Inför kursträffen ges i uppgift att läsa några kortare texter (se kurslitteraturlistan nedan). En föreläsning med titeln "Tankar om folkbildning" med Bernt Gustavsson och Berit Larsson och texterna utgör underlag för ett gemensamt samtal kring det aktuella temat. Den muntliga uppgiften OBL som har koppling till temat introduceras. Uppgiften redovisas vid nästa kursträff. Andra texter från litteraturlistan läses som förberedelse inför nästa kurstillfälle.

Nästa kursträff äger rum **den 9 december 2019** och är förlagd till Stockholm och Sveriges folkhögskolors lokaler. Innehållet denna gång är bland annat redovisningar av OBL. Temat för dagens kursträff är, *Ideologi i folkhögskolans verksamhet*, och bearbetas genom textsamtal kring valda texter och i en föreläsning med Ola Segnestam. Inför kommande kurstillfälle läses texter som tillhör nästa tema.

Den 31 januari 2020 kommer kursträffen att äga rum som ett virtuellt arrangemang. Temat då är *Folkhögskolans frihet och värde*. De texter som deltagarna tagit del av inför seminariet utgör underlag för seminariesamtalet. Den avslutande skrivuppgiften presenteras i slutet av dagen.

Sista kursträffen äger också rum på Valla folkhögskola i Linköping **den 16 - 17 mars 2020**. Här kommer deltagarnas sluttexter, SRE, att utgöra grund för textseminarier. Frågor om folkhögskolans framtida utmaningar kommer att ställas under den andra dagen och inför samtalet om dessa kommer en föreläsning att ges på temat *Migration, lärande och medborgarskapande i folkhögskolan* som presenteras genom några av de forskare som ingår i detta forskningsprojekt; Andreas Fejes, Magnus Dahlstedt och Sofia Nyström.

Kurslitteratur:

Gustavsson, Bernt (2010) Folkhögskolan som skolform – enhet och skillnader. I Gustavsson, Bernt & Andersdotter, Gunnel (red.) *Folkhögskolans praktiker i förändring II*. Örebro: Örebro universitet, s. 17-33.

<https://www.oru.se/contentassets/a9223a988167438cb1dd78e959ba2aca/folkhogskolans-praktiker-i-forandring-ii.pdf>

Gustavsson, Bernt, Andersdotter, Gunnel & Sjöman, Lena (red.) (2009). *Folkhögskolans praktiker i förändring*. Lund: Studentlitteratur.

Laginder, Ann-Marie, Önnesjö, Eva, Carlsson, Irma & Nylander, Erik (red.) (2018). *Folkhögskolan 150 år*. Stockholm: Förening för Folkbildningsforskning.

Larsson Staffan (2013). Folk high schools as educational avant-gardes in Sweden. I Laginder A-M., Nordvall Henrik., Crowther Jim (ed.) (2013). *Popular education, Power and Democracy*. <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:613679/FULLTEXT01.pdf>

Lindgren, Lena (2016). Samtida och framtida uppföljning och utvärdering av folkbildning I Folkbildningsrådet. *Folkbildningens frihet och värde: metaperspektiv på folkhögskolor och studieförbund*. Stockholm: Folkbildningsrådet, 137-176. <http://hj.diva-portal.org/smash/get/diva2:943735/FULLTEXT01.pdf>

Lövgren, Johan & Nordvall, Henrik (2017). A short introduction to research on the Nordic folk high schools. *Nordic Studies in Education*. 37:2, s. 61-68
https://www.idunn.no/file/pdf/66968138/np_2017_02_pdf.pdf

Sandahl, Rolf (2016) Folkbildningens förutsättningar att verka – de många intressenas arena. I Folkbildningsrådet. *Folkbildningens frihet och värde: metaperspektiv på folkhögskolor och studieförbund*. Stockholm: Folkbildningsrådet, s. 55-84. <http://hj.diva-portal.org/smash/get/diva2:943735/FULLTEXT01.pdf>

Segnestam Larsson, Ola (2018). *Ideologi i rörelse*. Stockholm: Idealistas förlag

Wahlström, Ninni (2010). Budget och bildning: om villkor som formar folkhögskolerektorns uppdrag. I Gustavsson, Bernt & Andersdotter, Gunnel (red.) *Folkhögskolans praktiker i förändring II*. Örebro: Örebro universitet s. 103-134

<https://www.oru.se/contentassets/a9223a988167438cb1dd78e959ba2aca/folkhogskolans-praktiker-i-forandring-ii.pdf>

URVAL AV Biesta, Gert (2011). *God utbildning i mätningens tidevarv*. Stockholm: Liber.

URVAL AV Bornemark, Jonna (2018). *Det omätbaras renässans: En uppgörelse med pedanternas världsherravälde*. Stockholm: Volante.

Kursen ges i samverkan med Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation och Offentligägda folkhögskolors intresseorganisation (OFI).

Anmälan görs **senast den 30 augusti** via följande länk: [Länk till anmälan](#)